

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipue desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1625

Cap. IV. Deus D. N. vehementer esurit conuersionem peccatorum: quod si aliqui pertinaciter ipsi resistant accipit inde occasionem efficacius alios in illorum locum vocandi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39652

CAPVT IV.

D E V S D . N . V E H E M E N T R E S V R I T
*Conversionem peccatorum, quod si aliqui pertinaciter ipsi resistant, accipit inde occasionem, efficacius alios in illo-
rum locum vocandi.*

DVA illæ parabolæ de iuuitatis ad cœnam, & ad nuptias, qui, ob suam in excusando pertinaciam, repulsi sunt; & in locum eorum alij efficaciūs vocati, & quasi venire compulsi, incutunt nobis hinc magnum diuinæ Iustitiae timorem; inde verò magnam de diuinâ misericordia fiduciam: vt vtroque hoc pede *timoris* & *sper* progređāmur: sine altero enim horum non feliciter conficietur hoc iter. Ad huius rei maiorem declarationem præmittendum est, admirandam esse, nec comprehendendi posse famam salutis hominum, qua premittitur C H R I S T U S D . N . ob sui Patris gloriam, & ipsorum hominum commodum: quorum conuersio fuit ipsi instar cibi, dum vixit in hac vita: adeò vt corporalis cibi obliuiesceretur, quòd hác Spiritus escam sumere posset. Quod manifestè ostendit postquam conuertisset Samaritanam; reliquosque Samaritanos exspectaret, vt conuerteret; rogantibus enim Discipulis, vt manducaret, eò quòd tardè esset: respondit, *amen cibus est ut faciam voluntatem eius, qui misit me; vi persiciam opus eius, redēptionem scilicet mudi;* & conuersionem earum animarum, quas expectabat. Quemadmodum enim famelicus homo, cùm in sua patria non inuenit panem, ad aliam migrat, in qua sperat se posse inuenire: Ita Christus D . N . cùm non inueniret hunc cibum animarum in uno loco, eò quod ipsius vocationi ac prædicationi resisterent; transibat ad alium, vt eas quereret: adhibens apta media, vt alique illi obedirent: solæ enim obedientes, & quæ ipsi se dederent, ipsi erant cibus.

H A N C eandem salutis animarum famem vehementem impressit idem Christus Seruator noster suis Apostolis ac Discipulis; & etiamnum imprimit Pralatis, Virisque eius Ecclesiæ Apostolicis, quorum præcipuus est cibus, conuersio peccatorum, iuxta cœlestis vocis præceptum, quæ dixit S. Petro: *b occide & manduca*, quemadmodum proximo capite explicatum est. Ex quo prouenit, vt, quando in prouincia, aut ciuitate aliqua hanc animarum suarum escam non inueniunt, quia eorum prædicatio non admittitur, sed eius potius causa persecutionem patiuntur, ex D E I inspiratione alio se cōferant, vbi eam inuenientes, famem suam patient. Cuius rei figura fuit, mystica illa mulier, quæ referebat Ecclesiam: de qua dixit Sanctus Ioannes,

*Spes & Ti-
mor.*

*a Ioan. 4.
34.*

b Act 10.13

Apo. 12. 14.

a. Ecclesia

gloria Dei

Salus ani-

marum.

d. Matt. 10

23.

Charitas

Concionato-

rum.

e. Luk. 10

1.

quod, cùm Draco eam periequeretur, cūata fani multierā Deo ala dñe, non columbæ timida, sed aquile magna ac robustæ, vt volaret in deseritum, in locum suum: vbi alebatur per longum tempus. Quæ figura significat, diuinam prouidentiam duplē Ecclesiæ suæ affectum tribuere, non timoris, sed amoris & zeli: alterum gloriæ ipsius Dei; alterum salutis proximorum: qui acutūt in ea famem conuersionis eorum, ad sui creatoris gloriam dilatandam. Quibus alis d̄ fugit ex loco persecutionis, quemadmodum Magister eius illi commendauit; non extimidit, aut ob cruciatus euadēdos; sed quod nullum ibi fructum faciat; nec cibum inueniat, quem esurit. Ideoq; ex D E i ipsius inspiratione confert se in solitudinem, ac desertum, alias scilicet ciuitates & loca peccatorum, quæ æternas sua prædestinatione illi præparauit, vbia latur eti illa animarum, quam tantopere appetit. Licebit quoque has duas Ecclesiæ alas dicere, esse feruentes Concionatores, & Euangelij ministros, qui præcipua sunt mystici huius corporis alæ: quæ admodum auis alæ, partes sunt præcipua corporis eius naturalis. Quorum ministrorum munus est, binos prodire ad prædicandum, charitate scilicet vniuerso: sic enim CHRISTVS D.N. e binos mittebat suos discipulos, ad fidem per mundum dilatandam, & Ecclesiam deducendam ad infidelium deserta, apud quos nunquam alias fuerat, vt vbia latur, & saturetur animabus, quas tanquam escam in corpus suum traiecterit.

§. 1. Gentium Vocatio ob Iudeorum pertinaciam.

VE M A D M O D U M euenerit, quod diximus, incipiems ostendere ex occasione: quam accepit Christus D. N. (sicut ipse duabus his parabolis prædictis) transferendi Ecclesiam suam ad Gentium desertum, ob Iudeorum repugnantiam, quia ipsius prædicationi restiterunt. Cùm enim ipse metet è celo, ad eos vocandos, descendisset, vt suam Ecclesiam legemque Euangelicam, quam afferebat, in eis plantaret, colligendo, quemadmodum ipse dixit, a ones, qua perierunt domus Israel: ipsi vero se rebelles huic vocatio ni exhiberet, etiam cùm postea per Apostolos vocarentur: decreuit occultis suis, sed iustis iudicijs, eos deferere, b. auferens ab eis regnum Dei, quod est vera Ecclesia; & Scripturas sacras, Sacraenta, & Sacrificia, quibus illud inititur; & transferens illud ad gentes, quas adeò efficaciter vocauit, vt Euangelij prædicationem admittentes, copiosos fructus proferrent: quibus Ecclesia famem huiusmodi ciborum satiare.

HO R V M omnium insignem & iucundam habemus expressam imaginem in Historia, quam refert primum caput R V T H, si enim ex Apostoli regula, omnia, quæ instrumēti Veteris Patribus eueniebāt, in figura contin- gebant illis, rerum aliarum, quæ in Nouo erant ventura: quis negabit latere misterium in eo, quod ELIMELECH Bethleemita cum coniuge NOEMI duobus

duobusque filijs MAHALON, & CHELION, non habentes quod in sua patria comedenter, eo quod facta esset fames in terra, illam defererent, & abiirent, ut peregrinarentur in regione Moabitide, terra scilicet gentilium: in qua mortuo parente, duo eius filii ducerent uxores Moabitidas; ibique ad mortem usque permanerent: ipsa verba Noëmi, quæ sola superstes erat, conuerteret RUTH Moabitidam; cum qua tandem in patriam rediret, ex qua exiuerat? Hoc inquam totum fuit procul dubio viuum quoddam exemplar & imago desertionis Iudeorum; & Vocationis, Conuersationisque gentilium, de qua nunc agimus. Nam (quemadmodum Glossa interlinearis dicit) ELIMELECH, qui ciuis erat Bethlehemiticus, interpretatur; Deus meus Rex; & figura est IESV Christi Seruatoris nostri, qui iuxta personæ suæ dignitatem est verus Deus, Rex æternus, & Dominus vniuersæ creaturæ: quamvis secundum humanitatem sit Pater suo minor, quem ipse Deum suum appellauit, cum dixit: descendendo ad Parrem meum, & Patrem vestrum. Deum meum, & Deum vestrum. Hic Dominus fuit ciuis Bethlehemiticus, natus, quæ homo in Bethlehem, ubi cœpit se mundo manifestare; & cù Angelorū musica celebrauit sponsalia sua cum Ecclesia; quæ eò venit, ad ipsum, ut talem sponsum agnoscendum: quæ Ecclesia significatur per NOEMI, quod interpretatur pulchra. ex hac enim desponsatione aded insignis ei accedit puritas & pulchritudo, ut idem cœlestis Sponsus de ea dixerit: et tota pulchra es amica mea, & macula non est in te. Diuinus hic Elimelech duo filiorū generagenuit, dum in hac vita mortali degeret: ut familia sua successiōnem propagarent; doctrinamque suam in mundo promulgarent. Hi autem fuerunt S. Apostoli, quibus Episcopi, & Pastores Ecclesiæ succedunt; & Septuaginta duo Discipuli, quibus succedunt reliqui Magistri sive Doctores, & Concionatores, ceterique S. Euangelij ministri, qui animarum conuersationem promouent. Vtrumque hoc filiorum genus significabant duo filii Elimelech, MAHALON, qui interpretatur à principio, & CHELION, quod significat consummationem. Apostoli enim primi fuerunt filii IESV Christi, qui principium est nostrorum omnium bonorum: fueruntque Spiritus S. primitiae, quo ad excellentiam eius donorum: reliqui verba Discipuli, Magistrum suum in amore imitantes, plenitudinem & perfectionem legis sunt consecuti; sensimque perfecerunt opus conuersationis animarum, quod Magister eorum cœperat: utrisque Apostolis, scilicet ac Discipulis, prædicantibus cœlestem eius doctrinam in vniuersa Iudæa; & pro viribus laborantibus, ut omnes Hebrei conuerterentur. Qui tamen visitata suâ pertinaciâ fsemper Spiritui Sancto resistierunt, & Euangeliu Sancto contradixerunt. Ex quo orta est fames illa spiritualis, quæ diuino nostro Elimelech occasio fuit, ut cum Sponsa sua Ecclesia, duobusq; filijs, Apostolis ac Discipulis Iu-

Christus Elimelech.

Ioan. : o.
17.Noëmi Ec-
clesia.

Cant. 4.7.

f Att. 7.51.

dāam defereret: quia non inueniebantur spirituales cibi, quos desiderabat,
vt iuxta magnū suum ferorem, famem suam exsatiaret.

Huc spectabat mysticum illud factū Christi Seruatoris nostri, cū imminente sua passione videns exiguū fructū, quēm à Scribis & Pharisæis, cæterisq; infelicis Ierusalem habitatoribus percipiebat, cū ḡ mane quodā es triens videret fici arborem unā securis viam, venit ad eam; & nihil inueniens in ea, nisi folia tantum, maledixit illi dicens: nunquam ex te fructus nascatur in sempiternum: & area facta est continuo ficalnea. Hoc in qua factō significauit, infelicē illam ciuitatem, eiusq; progeniem, ob grauissima eorum peccata deserēdos esse, tanquam steriles & infructuosos: & quoniam in eis optatum cibum non inueniebat, se cum Ecclesia sua transiit ad gentium nationes, apud quas optatum cibum inueniret. Huius & illud figura fuit: quod non in ipsa ciuitate Ierusalē, sed h̄ extra portam eius (vt perpendit Apost.) passus fuerit: significauit enim, copiosiorem suę passionis fructū se gentibus communicaturum. id quod & Apostoli & Discipuli ipsius executioni mandarunt, quemadmodum apertè protestati sunt illustres illi duo sup̄emi huius Redemptoris filij Paulus & Barnabas: qui tanquam duæ Ecclesiæ alæ, eam per orbem totum deducebāt: i constanter dicentes Iudeis: vobis oportebat primum loqui verbū Dei: sed quoniam repellitis illud, & indignos vos indicatis eterna vita, ecce conuertimur ad Gentes, sic enim praecepit nobis Dominus: vt sic impleatur quod scriptū est: k posuit in luce Gentium, ut sis in Salutē usque ad extremū terræ. Quare idem Apostolus dixit Iudeorū delicto salutem esse Gentibus, & eorū diminutionē, diuitias Gentium. diuisi enim sunt Apostoli, ac Discipuli per oēs mundi nationes ac prouincias: & peregrinantes in regione Moab, totaque Gentilitate, acceperunt sponsas, dum particulares in prouincijs fundarunt Ecclesiās, quas vt proprias gubernarūt vsq; ad sanguinis effusionem: vt ita fidem ibi, religionē Christianam, & Catholicam Ecclesiam plantarent; que Ecclesia, illis ē medio sublatis, māsit sicut Noëmi vidua, & absq; filijs in regione Moab. Sponsus enim eius Christus in cœlum ascendit; eiusq; primi filij ad quietem suam apud Patrem cœlestē: illa vero exemplo ac doctrina sua conuertit Ruth Moabitidam, figuram gentilitatis; educens eam ab Idolatria & erroribus, in quibus vixerat; ac deducens ad verā religionis cognitionem, quā professa est Heroicis illis verbis: m̄ quocunque perrexeris, pergam: & ubi morata fueris, & ego pariter morabor. Populus tuus, populus meus; & Deus tuus, D. e. v. s. meus. n. O altitudo dñitiarum sapientia & scientia Dei, quām incomprehensibilia sunt iudicia eius, & inuestigabiles via eius! populus enim qui prius erat Deo gratissimus cibus, factus est postea ob sua peccata omnino detestandus; ipsiusque D. e. v. m. prouocans ad illum exore suo ejciendum; qui vero prius ob suas iniquitates in odio erat, factus est cibus electus, &

ipl.

g Matt. 21.

19.

Christus ex-
tra portam
passus.

h Hebr. 13.

12.

i Act. 13. 46.

1.

k Isai. 49. 6

Rom. 11. 14.

m Ruth. 1.

16.

n Rom. 11. 33.

Deum
time.

ipſi Deo incorporatus, factus viuū Eccleſię enī mēbrūndq; ad vtriusq; exēplū, ne quādo iustus ſuperbiat, fiaſq; inſolē ex bonis, quæ accepit nec peccator ſeſe cōtrahat, ac desperet propter mala, quę patravit: qui enim hodie eſt o vas honoris, poterit ob negligētiā ſuā in vas mutari cōtumelias: ficut cōtra, qui hodie eſt vas cōtumelia, potest ex diuina Dei gratia, in vas mutari honoris.

§. 11. Admiranda alia Vocationes.

Sed quoniam nunquam pertinaciæ & rifiſentiaſe deerunt in hominiſbus, qui ſuapte natura fuit instabiles; nec famēs cōuertēdi peccatores, quæ in Christo eſt, ſaturabitur vſq; ad finem mundi: inde fit, vt idem, quod Iudeis & Gentibus evenit, fuerit cōtinuatum diuerſis temporib; in varijs Afriſæ, Africæ, & Europæ nationib;: alijs ſemel acceptam fidem relinquentib; Deo que alias in earum locum vocante, vt eam recipere, iuxta id quod in libro Iob Icriptum eſt: a cōteret multos & innumerabiles, & ſtarrefaciet alios pro eis. Si enim Dæmon infatiabiliter animas eſurit, vt ſua condat inferna: quid mirū, ſi Christus D. N. fit etiam infatiabilis, vt iuſtis animabus condat ſuos cælos. Ideoq;, cūm permittit Dæmon cōaliq;as prouincias vel nationes ob earū peccata arripere: ipſe alias ex eius potestate eruit, vt ſibi Eccleſię q; ſuæ eas adiungat. Et quoniam recentia, & quæ in oculis noſtris quaſi verſantur, plus mouent, quam præterita: conijciamus attente oculos in ea quæ hiſce temporib; acciderunt. Videmus. n. multas Nationes Septentrionales ab Eccleſia defecisse: fed eisdē temporib; non defuerunt alię multę, quæ eideſe Eccleſię adiunxerunt: cui dedit D e v ſalas tanquam aquilæ magnæ, vt per maria ipſa volans, ſed ſuā apud Iapones, Chinas, aliisque Orientaliū & Occidentalium Indiarū prouincias figeret. Quāuis. n. in ſpecie videatur hāc viam aperuiſſe infatiabilis hominū & ſacra auri, argenti, aromatum, aliarumq; terum præciosarum famēs, quæ in illis regionib; inueniuntur: at infinita D e i D. N. prouidentia, hac occaſione me dioque vſus eſt, vt famem ſalutis animarū, qua ipſe laborat, ſaturaret: excitando operarios Euangelicos: qui ad prædictas regiones ſe conferant, cum fame infatiabili, non auri, aut gemmarū: ſed animarum, & plurium animarum, quibus cœli condantur. In hanc piam occupationem variarum regionum viri pij incubuerunt, qui ſunt b gemmarum præciosarum negotiatorē: pro quibus comparandis omnia temporalia, quæ habebat, vendiderunt ac reliquerunt, ad quos adiuuandos erexit idem Dominus hoc ipſo tempore Patrem & Patriarcham noſtrum S. Ignatium, minimæ noſtræ Societatis IESV Fundatorem: cuius Religioſi Profelli, ex particulari voto, tenentur eſſe veloces Eccleſię alæ, vt volent, diſcurrantque per varias regiones ad Hæreticos & infideles, ad plantandam aut reparandam in eis fidem & religionem Christianam: explentes Iſaiæ Prophetiam di-

o Rom. 9.
21.

a Job. 34. 24.

Deus Eccleſię
ſarunas
reſtaurat.b Matt. 13.
45.

S. Ignatius.

centis

c Isai. 13. 2

d 2. Cor. 5.
o.Angelis ve-
loces.

e Isai. 10.

21.

f Rom. 9.27.

g Apoc. 7.4.

h Apoc. 3.
20.

centis: c *Ite Angelii veloces ad Gentem connulsam, & dilaceratam: ad populum terribilem, post quem non est aliis: qui sunt hi Angelii, nisi Apostolicivi? quorum munus, ut ait Apostolus, est, legatos nunciosque esse Christi, d pro quo legatione funguntur, tanquam Deo exhortante per eos, cuius cooperatores sunt & adiutores in convertendis peccatoribus. Iure autem merito vocat eos Angelos, vt qui custodes Angelos imitentur in officio consulendi hominum bono; & in velocitate ac fortitudine ad exequendam voluntatem diuinam, eiusque gloriam dilatandum. Huiusmodi itaque Angelis legatisque suis inspirat Deus, eosque efficaciter permouet, ut aquilarum velocitate volent per ipsa maria, donec ad populos illos perueniant, qui tanquam abiecti, sunt in obliuione & in ultimis terrae finibus: vt eos operâ suâ congregent, & ad Ecclesiæ gremium perducant, in locum scilicet aliorum multorum, qui ab eo discenderunt. O viri felices, quibus felix adeò sors obtigit, ut officio suis Angelii, regisque æterni legati; Iesu Christi præcursores, qui de cibo illo propiciatis, quo is, ad benignam suam famem saturandam, libenter vesicuntur. Hæc quidem tum hisce temporibus geruntur; tum fore speramus, vt etiam in posterum usque ad mundi finem ita eueniant. Nam quemadmodum Noe 1, postquam Rut hidolatram ad veram religionem conuerterit, rediit cum ea in patriam suam, id est, in Iudeam: Ita Ecclesia Catholica reuertetur ad terram Israel, & e reliquie, ut ait Isaias, populi Hebrei converterentur f & salutem sient: ut veterque populus, Hebreus & Gentilis, fiat unus grec, habeatque unum pastorem Christum, qui tunc famem suam saturabit, quam semper habuit conuersionis Iudeorum, traiiciens in suæ Ecclesiæ corpus g duodecim millia, cuiusque Tribus ex duodecim tribubus Isreal, quemadmodum refert Sanctus Ioannes in sua Apocalysi: per duodenarium numerum intelligens multitudinem eorum, qui ex singulis Tribubus salvabuntur. Nec desperamus fore, ut pulchra Noe 1, quæ nunc ex Anglia & alijs Septentrionalibus regionibus exulat, redditura sit, decursu temporis ad easdem, ob diuinæ inspirationis efficacitatem, & Angelicorum legatorum operam & laborem, qui in rem eam incumbunt.*

Nec autem adeò utilis doctrina in genere tantum proposita, sine magno fructu pertranseat: cum hos euenterit leges, meritò aperies oculos, & ex eis coniuges vehementem, qua Christus D.N. tenetur, tuæ salutis famem: que illum impellit, ut, cum te in peccato aliquo lethali iacere cernit, iucunda sua vocatione vocet, cupiens eam acceptari, ut famem suam satiet. teque in unum corpus & unum spiritum secum redigat. Quemadmodum aperte satis id insinuauit modus ille benevolæ adeò vocationis, qua vocans peccatorē dicebat: *Ecce: sto ad ostium & pulsō: si quis audierit vocem meam & aperuerit mihi ianuam, intrabo ad illum, & canabo cum illo, & ipse mecum. vehemen-*

ter

ter enim esurire censendus est, qui statim atq; hospitium ingreditur, mensa accumbit, vt cum hospite caenet. Et quasnam escas existimas illum in hac cena appetere, nisi animam tuam, ipsumque cor tuum: quod gratia tua in aliud valde dissimile commutans, cordi suo vniert. Nec tu tamen famelicus remanebis: nam & tu canabis cum illo, sumesque delicatissimos, quos ille afferet, cibos; quemadmodum postea dicemus. Si autem ipsius vocationi resistens, esurientem dimiseris: timendum, ne forte tibi sicut infructuosa figura maledicat: teq; ob tuam repugnantiam derelicto, ad aliam animam accedat, quae illum admittens, famem satiet, tuam prius esurientis. Propterea enim dixit: iuste quod habes, ut nemo accipiat coronam tuam, quasi dixerit: si quidem adest tibi diuina vocatio, te ad meum obsequium inuitans, da illi locum, & fac iuxta illius ductum: alioquin alium loco tui vocabo; cui quam tibi non obedienti deego coronam, dabo obedienti. Nec existimes miser homo, magnoper. Deinde in indigere ad suam Ecclesiam cœlumque condendum: tu potius Deo indiges, ut eō peruenias. Quare si eius in te studio & fauore, quem tibi offert, indignum te facias, queret ipse, qui eam benevolentiam acceptet; & in locum alicuius k. Iude, aliquem constituet Matthiam; & in locum l. Simonis Magi, conuerteret m. Saulum. Quod si etiam in numeros rebelles ipse repellat, & non conteret, totidem aliosflare faciet pro eis, & in eorum locum substituet; proque vase uno confracto, aliud ex eadem massa frabricabit, quod sit o vas misericordie, in quo diuitias collocet gloriae suæ, quas ira tua a se repulit. Ac denique si tu cibum dare renuas, quem ille petit, nouerit alium querere, qui det sponte copiosum. Nam siue hoc, siue illo modo, siue apud te, siue apud alium, adhibebit ipse media efficaciora, ut satiet suam famem.

Christum
reficiens sa-
ciatur.

Apoc. 3.11.

c Acto. 1.23.
Cap. 8.13.

o.

i Cap. 9.7

v Job. 34.

l.

Rom. 9.

22.

CAPVT V.

VOCATIO AD PECCATA FUGIENDA: & mundus Christo aduersarius, ob sex ingentes eius miseras.

AGREDIMVR tractationem de diuinis vocationibus in particulari, quarum prima spiritualem intendit peccatorum mutationem: educendo eos ex loco detestando valde, ipso scil. mundo cuius princeps est Dæmon; & cuius ipsi ob peccatum sunt membra: ut in alio excellenti valde, qui est Ecclesia Christi D. N. eos collocet: faciens illos viua eius membra per fidem, simul cum gratia & charitate. Et quamuis vtrumque simul fieri soleat, agemus tamen de singulis scorism: referentes in hoc capite omnia mala quae sunt in

Tom. I.

E.

mundo